

16.

EPISTOLA DE

MAGISTRIS NOSTRIS

Louaniensibus, quot, & quales
sint, quibus debemus ma-
gistralem illam damna-
tionem Luthes-
rianam.

EPISTOLA DE

MAGISTRIS NOSTRIS

I. conuenerunt quor & quales
has datus debentur
etiam in hunc
honorem I. nobis
magistris

G
R I

P

na, tam
dens, a
lae pra
lis, ho
mul &
illa ho
lis con
nia, q
ample
pristin
cum si
morib
etiam
an. V
bi ob
ea nih
lis ipse
bet cu

G·N·N·D·VDAL

RICH·O·Z·V·I·N·G·L·I·O·H·E·L

uetio, apud Tigurinos Concionatori

Eruditissimo. S. D.

PVdor obstat optime mi Zinli, q̄ minus tibi perscribam, quæ non pudet hic designare quosdam Theologos, absq̄ persona, tam stulta, ut nullus histrio, quantumuis impudens, ausit similia facere personatus. Huius fabulæ præcipuas agunt partes Ioan. Briardus Aten^{sis}, homo uix bipedalis, sed idem fucatissimus simul & uirulentiss. Deniq̄ Galliculus, est enim ex illa hominum colluuiæ ex Germanis simul & Gallis conflata, & ob hoc infensior est nostræ Germaniæ, quæ nunc præter cæteras nationes feliciter amplectitur, non modo bonas literas, uerû etiam pristinam scribendi libertatem sibi usurpat. Hic cum sit seniculus, & semper abundet pessimis humoribus, quæ nunc pedes, nunc latera, aliquando etiam caput obsident. Tamē medicum habet Ioan. VVinckel iuuenem egregie indoctum, sed sibi ob diuitias, ad insaniam usq̄ placentem, præter ea nihilo minus lingua sycophantica, quā sit Aten^{sis} ipse, qui nihil est nisi uenenū merum, Eum adhibet cum laborat mala pituita, Is hominem ex insa

Ioānes Briardus Aten^{sis}.

Ioannes Vvinckel

A ij

EPISTOLA DE MAGISTRIS

M. N. Iacobus Latomus Syconphantiarum artifex.

Ruardus Encusanus.

M. N. Nicolaus Edmūdus Camelita stultissimus asinus, de quo plura in uita. S. Nicolai. Edmūde dialectica.

no facit insaniorem. Sunt & præter alios instigatores non paucos, duo præcipui M. N. Iacobus Latomus, qui ex infima fece, & collegiaticis pediculis, ubi emerfit ad notitiam Reuerendiss. Card. de Croy, cuius optimam indolem suo morbo, hoc est suis nenijs Sophisticis, in quibus bonam partem uitæ perdidit, inficere conatur, factus est intolerabili arrogātia. Præterea Ruardus Encusanus, homo miserabili balbutie, & tamen maledicentissimus, ingenio, forma, uultu, incessu, doctrinæq; fraterali etiam si non sit frater. Hij ueluti Polypi trāsmutantur ad omnem habitum, cum Atenſi ægroto egrotant, cum insaniēte insaniunt. Cōtemplatus sum omnes per otium diligenter, animi morbum ipsa corporis spetie præ se ferunt. Aliorum nominibus prudens in præsentiarū parco, quācūq; & illi ueluti publico furore phanatici uociferantur acriter in optima quecūq; cum est opus. Sed omnium stolidiss. est ac maxime perfrictæ frontis Nicolaus Edmūdus dignus qui ob insignem stoliditatem Camelita uocetur. Hunc ipsa natura plane genuerat ad monachatum siue fratralitatē. Nihil enim habet frontis, minus mentis, lingue, & loquentiæ plurimum, eloquentiæ nihil omnino. Et cum omnia stultissime & dicat & faciat uix tamen dici possit q̄ sibi in omnibus placeat, ut mirum sit non uerti in rosam quicquid calcauerit ille. In dia-

lectica
ingeni
belua p
interim
it uider
genij. E
cepit de
unde u
conuiu
scholaf
Vidit a
tiam es
tes titul
dicator
semper
nus im
cæteris
mas, su
quasi fo
Thom
cebat n
August
Carme
gnare,
bene n
Ergo C
ciuitas,

lectica parum feliciter uersatus est ob plumbeum ingenium, sed tamen per gradus illos solēnes hęc belua peruenit ad magistrum nostratum. Atq; ut interim tegeret stoliditatem asininæ mentis, uoluit uideri textualis cum illi non sit opus acumine ingenij. Ergo factus M. N. tanq̄ regnum assecutus, cepit de splendore uitæ cogitare. Nec erat misero unde uel famem sedaret. Nam ante hac utcūq; ex conuiujs solennibus, ex pecuniola, quæ a miseris scholasticis sordide abraditur, sustentarat uentrē. Vidit autē apud nullas stoliditatem & impudentiam esse feliciorem q̄ apud monachos mendicantes titulo, re Satrapas ac tyrannos. inter quos Predicadores cum primis placebant, quorum ordo semper habuit egregie seditiosos, & ad omne facinus imperterritos. Quam quidem laudem adhuc cæteris inuident, dum nobis suos Aluaros, Thomas, suos Syluestres, suos deniq; Hochstratos, quasi formidabiles obtrudunt. Sed ex Scotista Thomistam fieri erat difficile. In Minoritis displicebat nuditas & uita non admodum delicata, In Augustineñ, paupertas absq; hypocrisi. Videbat Carmelitas in his regionibus ἀβελτεριστῶν pulcre regnare, maxime fauore mulierum, quibus placent bene mutoniati, quorum hic est maxima turba. Ergo Camelus camelita factus est Mehliniæ que ciuitas, quia forma gignit insignes, Veneri sacra

M. N. ob
mētis stu-
porem te-
xualis di-
ci uoluit.

Monachi
mendican-
tes tyrāni.
Predicato-
res seditio-
si.

Aluarus.
Thomas
de Vyo.
Syluester,
hochstrat⁹,
seditiosi et
impuden-
tes Predi-
cadores.

Mehlinia

EPISTOLA DE MAGISTRIS

**Fratres do-
minæ.** est. Nec ob aliud mulieres hic fauent adeo his ne-
**Nicolatus
Edmūdus
Termina-
rius Loua-
nij.** bulonibus, q̄ quod uocentur FRATRES DO-
**Ebrj. M.
N. Loua-
nienses.** MINÆ. O felicem sacram uirginē, quæ tales tau-
M. nō. N. ros complectitur sub pallio suo. Hinc tamen colli-
**Impuden-
tia Edmū-
dæ.** ges licebit, hanc beluam non religionis gratia fa-
**Castitas
Edmūde.** ctum Carmelitam, cum eodem anno quo profes-
 sus est carmeliticā uitam, factus sit Terminarius,
 ut uocant, Louaniensis, ut pariter & ibi caseos &
 oua colligeret, & a solennibus illis prandijs & ho-
 noribus, quibus assueuerat, non abesset. Nusq̄
 enim lautioribus conuiujs mulctantur accepturi
 gradum, neq̄ alibi magistri nostri potāt liberius
 q̄ Louanij. Deinde regnum isti uidebatur, inuita-
 ri per Bidellos, quos uocāt, Salutari Magister no-
 ster, sedere sublimis in schola, ut crepitus & pendor-
 pedum perueniat ad capita Baccalaureorum, ac
 magistrorum non nostrorum. Hęc, homo mun-
 do mortuus scilicet cōtemnere non potuit. Et uis-
 de hominis impudentiam, qui ipse fugit domum
 & religionē suam, reformet alia monasteria: alios
 includet: quū ipse non potest ferre claustrum do-
 mus suæ. Sed tamen interea prospectum erat eda-
 ci uentri, & bibaci gulæ, atq̄ etiam salaci *πέρει*. Nā
 nunc iucūde deliciatur, uel cum sacris uirginibus,
 si desunt matronæ. Et uide q̄ homo strenuus non
 defuit professioni suæ. Mox magna pecunia con-
 gesta ex interuersis testamentis, ex impudēter pre-

dicatis
 uis ad
 lierum,
 cit. Ex
 dum ex
 melitar
 buloru
 nimium
 domi
 scire, S
 lomom
 tos alit
 rat iten
 artifice
 tempo
 num li
 us, eas
 tractat
 in Gra
 quid e
 apud V
 nihil al
 Hoc p
 Theol
 liores
 dam fa
 adhib

NOSTRIS LOVANIEN.

dicatis uenijs, ex compositionibus, ex intempesti-
uis adulationibus, quibus inter concionandū mu-
lierum, & maxime uetularum animos sibi deuin-
cit. Ex hypocrisi ad quam se totum componit, ni-
dum extruxit Louanij, futurum monasteriū Car-
melitarum. Quasi parum sit huiusmodi mendica-
bulorum ociosorum, quibus mundus grauatur
nimium. Nec his contentus cauponem agit, alit
domi non paucos, alit pueros, quos doceat nihil
scire. Siquidem pro Grammatica prelegit illis Sa-
lomonis Prouerbia. Et hunc quæstum, qui mul-
tos alit Louanij homo insatiabilis præripit. Enar-
rat item domi psalterium, in quo nouum præbet
artificem. Nam psalmos, nec ab eodem, nec eodē
tempore scriptos ita obtortos connectit, ueluti li-
num lino connectens quasi contextus sit continu-
us, eas enarrationes condit suo more uirulētis ob-
trectationibus, in oratores, in policiem dictionis,
in Græcas literas, & literarū studiosos semper ali-
quid euomens, tali stipite dignum. Quodam die
apud Vestales uirgines. Quid est (inquit) poetria?
nihil aliud q̄ sic loqui, ut loquuntur in lupanari.
Hoc portentum & oderunt & rident etiam alij
Theologi. Sed tamen postq̄ conspirassent in me-
liores literas, uisum est illis utile, ut ad hanc agen-
dam fabulam, hūc histrionē, aut potius cyclopen
adhiberent, stupidū, impudētem, clamosum, per-

Carmeli-
tarū colle-
giū Loua-
niū futurū
lupanar
monacho-
rum.
Ecdmūda
cauponē
agit.
Pro Grā-
matica Ec-
mūda suis
prelegit p-
uerbia Sa-
lomo.
Psalteriū.
Lectiōes
Edmūde.

Concio
apud Ve-
stales Ecd-
mundæ.
Louanien-
ses Theo-
logi cōspi-
rauerunt
contra oia
bona stu-
dia.

STRIS

adeo his ne-
PRES DO
quæ tales tau-
tamen colli-
nis gratia fa-
quo profes-
terminarius,
ibi caseos &
andjjs & ho-
effet. Nusq̄
ur accepturi
otāt liberius
atur, inuita
Magister no-
us & pedor
reorum, ac
omo mun-
otuit. Et uir-
git domum
steria: alios
uistrum do-
um erat eda-
aci πεί. Nā
uirginibus,
renuus non
ecunia con-
oudēter pre-

EPISTOLA DE MAGISTRIS

Cuculla
aurita Ed
mundæ.
Morio
M.N.

Mirabilis
damnator
M.N.

Cōciones
M.N.

Ecdmūda
inoptimū
quēq; ma
xime cla
mat.

Lutheri
opera,

Conbibō
nes. M.N.

M.N. non
intelligūt
Lutherū,

tinacem, furiosum. Nam animi furorem non solum
uerbis, sed & ipso uultu, ipsoq; incessu declarat in
summa, si cucullæ adderentur auriculæ cum tintin
nabilis nihil in eo desiderares. Hoc igitur Morio
ne sunt abusi, in his partibus fabulæ, quas putabāt
sibi indecoras fore. Tam stolide frequēter hic cla
mauit apud populum in linguas, in poetriam, sic
enim ille uocat poeticā, ex Catholiconte opinor,
in Nouum testamentum Erasmi, quod interim
confitetur, se nunq̄ uidisse, neq; uelle uidere. Oēs
suas conciones quas ut in loco sacro, sacras esse de
cet, infecit & cōspurcauit huiusmodi Sycophanti
is, oblique perstringens, etiam uiros eximios, &
de bonis literis bene meritos. Et cum huiusmodi
factis homo sibi uidetur sani capitis, nec medicum
adhibet, nec poscit Elleborū. Cum Lutherij ope
ra prodiret misere metuebat suo questui, memor
quantam uim pecuniæ collegisset, & uenijs Apo
stolicis. Nondum legerat ullam pagellam, & ob
ingenij stuporem frustra erat etiam lecturus, sed
audierat inter pocula, a conbibonibus Theolo
gis, inesse quæ obsisterent illi quæstui. Ilico prosi
liit ad populum, & insanis clamoribus omnia cō
miscuit, nihil habēs in ore nisi seductores, hæreses
& Antichristos, clamabat periturum mundum,
nisi ipsius humeris fulciretur. Non sum is mi Zin
li, qui Lutherij libros intelligam ob quæstiones
aliquot

aliquo
ipse no
bes no
hoc un
gat Lu
popul
fiteri p
sit ma
morta
uis, Ista
signan
bardis
ratur in
emant
quid b
at. Et p
libros,
tentian
etiam e
cent di
ctum,
ouis &
tam m
famam
is infic
esse pe
danus,

aliquot remotiores, nec me cause illius misceo, cum ipse non egeat talibus patronis. Tamen adeo habes non sum, quin huius stuporem admirer. Ex hoc uno cætera conijcito, quam hic asinus intelligat Lutherij dogmata, Plus ceteris clamavit apud populum, Lutheriū docere, non esse necesse confiteri peccata mortalia nisi manifesta. Lutherus sentit manifesta nobis, id est quæ iudicemus esse mortalia, quod certe (ut ego puto) non est cuiusvis. Ista belua putat non esse manifesta, nisi quæ designantur in foro. Quid facias quæso huiusmodi bardis fratribus? Constanter etiam nunc uociferatur in Lutherium, & tantum profecit, ut passim emant libros Lutherij. Sibi persuadentes esse aliquid boni quod huic Casario tantopere displiceat. Et postea queruntur esse qui emant Lutherij libros, cum ipsi non solum irritent emendi appetentiam suis adeo ineptis uociferationibus, Verū etiam ecclesiæ tranquillitatem in periculosum uocent dissidium. Putat hic monachus se ualde sanctum, si die Mercurij non uescetur carnibus, sed ouis & piscibus sese expleat ad uomitum usque, & tam manifestis mēdacijs, tam sceleratis calumnijs famam boni uiri proscindere, talibus Sycophantijs inficere animos & aures auditorum non putat esse peccatum. Clamat Latomus, clamat Edmundus, balbutit Ruardus in Lutheriū hæreticum,

B

Edmunda
belua.Fratres
Bardi.Tēperātia
Edmundę
M. N. die
bus Mer-
curij.
Forū con-
sciētię Ed-
mundæ.

EPISTOLA DE MAGISTRIS

Lutherij
dores.

M. N. Lo
uanienſes
moriones
ſunt et ma
g. Chriani

Thomas
Quintus
euāgelista

M. N. di
gnitas.
Scholaſti
ca dogma
ta.

in indoctum, in ineptum, & tamē nemo illum cō
monet, nemo docet, nemo redarguit, cum ille doc
ceri poſtulet cum audiri cupiat & audire. Qualis
ſit Lutherius neſcio, niſi quod libri, quos hacten
us edidit, teſtātur eum eſſe in literis theologis,
non tam ueteribus q̄ recentioribus exercitatiſſi
mum, præterea ingenium arguunt ſanum, & pe
ctus multis, uariſq; dotibus uere Chriſtianiſ
ſtructum. Hos uero noui tales, ut ſi non eſſent
aliſ Chriſtiani, cum his, ita me deus amet, Chriſti
anus eſſe nollem. Siquidem auaritiæ addiſti ſunt,
& ambitioni. Nulli proſunt, nulli bene uolunt, ni
ſi ſibi iſtis, nocent plurimis, & timeri uolunt ſub
religionis prætextu. Neq; enim hoc offendit eos
in Lutherio, quod non ſatis molliter tractat pon
tificiam maiestatem, de qua & iſti non admodum
magnifice ſentiūt. Quod uellicat uenias, quas nec
iſti probant, cum inter ſeſe ueris agunt. Sed ideo
his eſt hæreticus Lutherius, quod Thomā deſpi
cit, quem Prædicatores quintum Euāgelista
uideri uolunt, quod inceſſit Magiſtros Noſtros
quorum autoritatem ſacroſanctam haberi poſtu
lant, quod ſcholaſtica dogmata nō habet præocu
lis, quibus, ut nihil aliud dicam, debet mundus tot
monachorum discrimina, tātum cerimoniarum,
& Chriſtianam religionem, ſi non extinctam, cer
te miſere afflictam, infectamq; tot indoctos theo

logos
bus d
um li
doct
prem
core i
clami
ſani.
q̄ alio
Mag
præc
ſeiun
tris n
luis a
tiſſim
ctitat
pude
lunt a
ſo ho
us ca
ſangu
& tar
ces a
ſterit
num
erud
Ger

illum cō-
um ille do-
re. Qualis
os hacten-
eologicis,
ercitatissi-
um, & pes-
istianis in-
non essent
et, Christi
dicti sunt,
uolunt, ni-
olunt sub-
fendit eos
actat pon-
dmodum
quas nec
Sed ideo
mā despi-
ngelistam
Nostros
peri postu-
et præocu-
undus tot
oniarum,
ctam, cer-
tos theo-

logos, & bonorum autorum neglectum, de quibus dogmatibus. M.N. Latomus promisit tertium librum, sed ubi uidet primos duos tanto risu doctorum omnium exceptos, consultius putat esse premere, quam tanto scholasticorum doctorum dedecore iterum prodire in proscenium. Hinc est quod clamitant, hoc ulcus illis dolet, hinc illi tumultus insani. Malunt (opinor) obrui doctrinam Christi, quam aliquid decedere de maiestate duorum aut trium Magistrorum nostrorum. Certe Carmelitis & prædicatoribus, quos tantum inuersio uestium seiungit minus indignor, uentri seruiunt, & uentris negotium agitur. Demiror magis cur his beluis alij subseruiant. Edmundensis putat timeri stultissimam illam linguam suam (nam hoc subinde iactitat e suggestu, quod Huttenus noster arcem impudentiæ uocare solet) propterea quod boni non lunt aduersus rabientem rabire. Nunc audi quæ so horum dementiam, audi, expectant ut Lutheri us capiatur. Quid hoc aliud est, quam sitire humanum sanguinem, quando quidem docere non possunt, & tamen perdere uolunt, Vtrum hoc est carnifices agere an Theologos? Quanta indignatio posteritatis, si legerint Lutherium uirum fuisse bonum, & uitæ ad miraculum usque inculpatae, acutum, eruditum, ingeniosum, bene Christianum, præterea Germanum. Et tamen quod primus in tanta Theo-

M.N. Latomus lo-
ripes de
dogmatibus.

Camelita
& Pedica-
tores Hel-
luones.

Lingua ca-
melita.

Clemētia
M.N.

M.N. car-
nifices sūt
non Theo-
logi.

Lutherus
hactenus
argumētis
inuitus.

EPISTOLA DE MAGISTRIS

logorū peruerſitate, in tam deteſtabili monachorum tyrānide, auſus fuerit libere monere, & Chriſtum iam olim conſtitutū culis humanis indigne ſœdatum, imo conculcatū, uindicare oppreſſum, non argumentis, neq; ſcripturæ ſacrę testimonijs, quibus innocētiam ſuam uſq; tuebatur inuictus, ſed arte & conſpiratione nebulonum plane tyrannica. Quod ſi quidam haberent tantum infaniæ, quantum iſti, breuī mundus totus ſciret quę probra, quę dedecora, quę flagitia, quę facinora lateant ſub illis albis & nigris pallijs, qui fauerent religioni, citius alerent Vrfos aut Simias aut etiam viperas, q̄ multos iſtorum generū, nolo enim grauiare omnes quos tamen opinor eſſe perpaucos. Vnde nobis hæc prophana religio, unde hæc impia pietas, unde indocta doctrina, unde ſpurciſſimus iſte cœlibatus? Indigne fero, hanc urbem elegantem, hanc Academiam cum primis celebrem, & egregijs ingenijs abundantem, ſic inſici per hos paucos nebulones, uirulentos & indoctos. In cęteris literis non eſt omnino indoctus Ateſis, ſed ira huic prorsus dominatur. Quid autem iudicet iratus? quid diiudicet inimicus? Edmundanus plane ſtolidior eſt, quam ut uel de re culinaria ferat iudicium, quod tamen affectat & quidem ſedulo, et ob hoc Frater olla a quibusdā uocatur, quod plus palato q̄ ingenio ualeat. Et nunc ea damnat quę

Infani, M.
N.
Camelitarū & Prædicatorū ſcelera.

Pauci boni fratres. Monachorū religio.

academia Louaniē.

Ateſis iracundus. Edmundus ſtultus. M. N. Nicolaus de Edmundana quibusdā FRATER OLLA uocatur.

nec legit
cultores
gni sunt
proferā
finem in
manibū
tulus sit
melitar
us Qua
tiffima.
ne long
lant, in
ſtri, in
rum err
conijci
tus erit
bonas l
ſcere, ſe
ad hypo
rum ſu
bis quo
ſcio con
tos, qu
& deter
magis p
ſligere
res lud

nec legit nec intelligit. Si sapiunt bonarum literarum cultores, in hos omnes acuent suos calamos, indigni sunt quibus parcat, ferè sunt non homines, proferantur horum mysteria, quando quidem ipsi finem insaniendi nullum faciunt. Et audio esse in manibus quorundam uolumen quoddam, cui titulus sit de memorabilibus Prædicatorum & Carmelitarum, cuius gustum nobis præbuit Nicolaus Quadus in epistola quadam sua longe elegantissima, & dii faxint ut ne torqueat nos expectatio ne longa. Si moueret eos negotium fidei ut simulant, inquirerent in libros Aluari, in libros Syluestri, in libros Thomæ de Vyo, sed de prædicatorum erratis nullum uerbum. Quantum equidem coniectio non tendunt in Lutherium, qui satis tutus erit contra horum tyrannidem, sed in omnes bonas literas, quas ipsi non didicerunt et piget discere, sed prætexunt splendidum titulum homines ad hypocrisis nati educatiq;. Quod si conatus eorum successerit, id quod superi prohibeant, uidebis quo sit euasura rabies sceleratorum. In hanc rem scio coniurasse quosdam, omnes insignite sceleratos, quorum nomina breui ut arbitror cognoscet & detestabitur mundus. Hos tyrannos retundere magis puto esse e re Christianæ religionis, quàm profligere Turcas turcissimos, aut his etiã sceleratiores ludæos. Demiror lenitatem Erasmi, quod suo

B iij

M. N. ferè
sunt non
homines.

Volumen
de memo
rabilibus
prædicatorum
& car
melitarum.

Nicolaus
Quadus.
Veri hære
tici.

Nemo au
det loqui
de sceleri
bus prædi
catorum.

Conatus
M. N.

M. N. de
notat Lo
uanien. &
Colonië.

M. n. plus
Chro no
cēt quàm Tur
cæ.

Erasmi le
nitas.

EPISTOLA DE MAGISTRIS N.

Erasmus
paraphra
ses Pauli.

Huttenus

Ludovic⁹
Carinus
lucernas,
Græce &
latine ad-
modū eru-
ditus.

Conspira-
tionē signi-
ficat. M. n.
Louaniē .
aduersus
meliores
litteras.

stilo felicis. non læuiat in istos, sed ille ut est pure
Christianus, abhorret ab omni dissidio, & interim
studij uere sacris sese consolatur, reuersus ad Pa-
raphrases in Paulum, quas hac hyeme perficiet. Et
ut ille in re quidem optima occupatus est, ita non
conuenit alios studiorum causam deserere, de hijs
satis hactenus, proximis tuis literis respondi su-
perioribus nundinis. Hic quoniā & præter spem
& certus oblatus est nūtijs, nolui te nescire, quid
hic ageretur, & placuit stomachum meum apud
te effundere. Hutteni postrema scetura mire pro-
batur doctis omnibus, utinam ille uiuat ultra Ne-
storis annos, ita semper uincit seipsum, felix illud
& fecundum ingenium. Carinus noster plenis
(ut aiunt) uelis ad utriusq; linguæ fastigium contē-
dit, Spes est fore ut breui Germaniam nostram,
non modo Heluetiam ingenij sui opulentia sit illu-
straturus. Hic locus & tota fere Brabantia satis tu-
ta est a peste, sed laboramus alia peste nocentiore
q̄ sit ista uulgaris. Vale optime. Louanij apud Sy-
cophantas. M. N. & Fratres. Tu perge eru-
ditissime Zingli, purum Christum tuorum
populorum animis inserere. Anno
M. D. XVIII. Mense
Aprili.

SEQVITVR VITA S. NICOLAI
siue Stultitiæ Exemplar.

S
nu
pli
errata c
aut abuf
fuisse uir
tiæ uirib
am, uer
oculos p
nus mo
miliari p
posueru
cum in a
absolutu
taliu p
uindican
peri. Id p
tis genti
Homeru
loribus
Viuit
ta, Mag
mundus
le. In ho
ria cumu

STULTITIAE EXEMPLAR.

S. NICOLAI VITA.

SVnt autores grauissimi, qui putent non minus pertinere ad percipiendas honestas disciplinas, rectam artis rationem praescribere, quam errata commonstrare eorum, qui artem nescierunt, aut abusi sunt. Itaque consequitur, non eos solum profuisse uitae mortalium, qui nobis magnificis eloquentiae uiribus descripserunt, pulcerrimam illam sophiam, uerum etiam, qui Moriam huic diuersam ob oculos posuerunt. Sed ideae proposita plerisque minus mouet, nisi in exemplari quopiam noto ac familiariori proponatur. Sophiae exemplar Graeci proposuerunt in Ulyssae, Latini in Aenea, Christiani cum in alijs multis, tum praecipue in Christo. Sed absolutum stultitiae exemplar nullus adhuc mortalium proposuit. Cuius rei laudem mihi conabor uindicare, si modo uotis nostris aspirauerint superari. Id petam non ab antiquis, non a longe semotis gentibus, neque fingam, quemadmodum finxit Homerus, sed ipsissimum ut est suis expressum coloribus proponam.

Viuit adhuc Nicolaus Edmundanus Carmelita, Magister noster, & Abbas breui futurus, nisi mundus omnino resipiscat, quod non est uerissimile. In hoc uno quicquid suis dotibus potuit Moria cumulatissime expressit, ut si quis hunc attente

TRIS N.

le ut est pure
o, & interim
uersus ad Pa
e perficiet. Et
s est, ita non
erere, de hijs
respondi su
praeter spem
nescire, quid
meum apud
ra mire pro
uat ultra Ne
n, felix illud
oster plenis
gium contē
m nostram,
lentia sit illu
antia fatis tu
nocentiore
nij apud Sy
erge eru
tuorum

Anno
e

LAI

S T V L T I T I A E

contēplet, plus cōspecturus sit, q̄ in tota ERASMI Moria, aut naui stultifera Sebastiani Branti, aut si quis alius stultitię formam conatus est exprimere. Sed priusq̄ rem tam arduā aggrediar, duo quædam faciam. Primum implorabo opem uirginis Deiparę, mulieris omniū purissime, ut hunc spurcissimū, & illius extremum dedecus depingā, ita ut meretur, ad gloriam Christi, & salutem populi Christiani. Deinde monebo lectorē, ut quoties hic uiderit scriptū, S. Nicolaum, ne putet esse sanctum Nicolaū, cuius hic est dissimillimus, sed stultum Nicolaū. Nam S. utrunq̄ declarat.

Natus igitur est, S. Nicolaus An. M. quadringentesimo sexagesimo secundo, cum Sol esset in Capricorno, Luna in Scorpio, & utrunq̄ respiceret Silenus, qui situs solet gignere fatuos, sed qui sibi uidētur ualde sapiētes, nisi quod Scorpius addit etiam aliquid insanix uenenatę. Natus est autē Edmundę, id est oppidū Hollandię, ubi non solēt nasci, nisi uiri graues & prudentes. Sed statim mihi dices lector, vnde igitur hoc stultitię exemplū? Quæadmodum Allia, & cępæ admixtæ rosarijs, quicquid est mali humoris ad se trahunt, & rosas reddūt meliores, ita hic cum suis, totius patrię stultitiam ad se trahens, nihil alijs reliquit, nisi meram sapiētiam. Nam totum fere huius genus fato quodam stultitię obnoxium est, sed ita ut, S. Nicolaus reliquos

us, reli
aliter q̄
tamen
ctus, n
bet ho
natura
quē di
ne, q̄ il
signific
est me
stultiti
puisse
erat, n
eret ne
tur da
plagas
Igitur
drum
egreg
ut dico
ta illu
domi
Loua
fieri sa
Hic
titix g
paret

EXEMPLAR.

us, reliquos omnes obscuret sua præcellentia, nõ
aliter q̄ fœtor allij, obscurat cæparũ fœtorem. Est
tamen unus huic proxima in cognatione coniun-
ctus, multi putant esse fratrem, qui nec figuram ha-
bet hominis, mentem plus q̄ pecudis. Is instinctu
naturæ, quo mouentur & Scarabei, rogatus in
quẽ diem hoc aut illud festum incidit, non sermo-
ne, q̄ illi non est humanus, sed gestibus ac balbutie
significat, absq̄ errore. Quod tamen ipsum non
est mentis argumentum sed furoris. Hic primam
stultitiæ laudem erat ablaturus, ni palmam præri-
puisset. S. Nicolaus. Verum quanq̄ stultissimus
erat, non tamen non usq̄ adeo stultus, quin metu-
eret ne ipsi cuculla aurita cum tintinabulis addere-
tur data ueste uersicolori, poterat & hoc pati, sed
plagas ferre non poterat.

Igitur dedit se in ludum literariũ, didicit Alexã-
drum, Floretũ, & Mammetrectum, & quicquid
egregie stultum erat in literis, id facillime didicit,
ut dicere possis illum rebus stultis esse natum. Lux-
ta illud Adagionis, ipsa olera olla legit. Sed quia
domi male pascebat caulibus, & pane furfuraceo,
Louanium fugit, quod audiret illic omnes subito
fieri sapientes.

Hic multa diu passus, proficiebat in omni stul-
titiæ genere, donec pro cuculla morionica, aucu-
paret capitium magistrale, ac deinde uentri cepit

C

S T V L T I T I A E

esse melius. Nam crebro uocabatur ad actus, ut uocant, hoc est ad pinguia conuiuia, quos dies ille multo melius tenebat, q̄ alter ille tenebat dies festos. Et quemadmodū uultures procul etiā olfaciunt futurū cadauer & aduolant, ita ille mē sibus ali quot præsentebat futurū cōuiuū, ad quod se pręparabat biduano ieiunio, sic ut etiā post biduo satur esset, adeo gratuitis epulis saburrabat capace aluum. Iam sibi uidebatur aliquid quod metueret a pueris, quos non aliter territabat, q̄ ignaros hospites, alius ille Cumanus. Quid multis successit negotium Moria fauente, factus est baccalaureus Theologię, mox licentiatus, postremo Magister noster. Nec sic tamē potuit efficere, quin pro stulto haberetur. Adeo totus uultus, gestus, incessus, sermo stultitiam prę se fert, ut & procul & a tergo statim agnoscas fatuum ac dementē. Ridebat etiā a pueris, monstrabatur digito, Stultissimus Magister noster. Tanta est fati ac naturę uis. Et interim cum omnibus uideretur Corebo stultior, sibi uni uidebat Salomon ipse. Tādē cum passim apud omnes quereretur, quod mundus excęcatus non agnosceret ipsius diuinam sapientiā, incidit in facem quendā, qui dedit illi hoc consiliū. Si uis inquit effugere omnē stultitię suspicionē, fac induas cucullam monachalem. Nulla res melius tegit & stultitiā & dementiā, & quicquid alioqui est sceles

ris. Ib
tusc
mo u
do sp
se diu
quad
Prem
meba
ipse fil
us ad
piti su
pro p
mitra
sed M
tare n
mia sa
bene t
carnib
quem
sapieb
quod a
fucata
lineos,
berbes
lentos
melita
dicæ sa

EXEMPLAR.

ris. Ibi multis mensibus deliberatū est quā uite cul-
 tuscq; formā potissimū susciperet. Obuersabāt ani-
 mo uarię monachorū species non aliter q̄ in rotū-
 do speculo in foro frequenti suspenso, ostendunt
 se diuersi imagines, uirorū ac mulierum, auium &
 quadrupedū. Apud atros Benedictinos, & albos
 Premonstratēses blandiebatur spes abbatig, sed ti-
 mebat aleam fortunæ, raro fauētis sapientibus, cū
 ipse sibi sapientissimus uideretur, deinde cum sepi-
 us ad speculū sibi mitram, e chartis compactis ca-
 piti suo imponeret & clauam qua lecti sternūtur,
 pro pedo pastoralis teneret, offensus in auriculis a
 mitra pendētibus, & metuit ne palam non abbas,
 sed Morio uideretur, presertim cum uultum mu-
 tare non possit. Apud Minoritas offendeat ni-
 mia sanctitas ac nuditas, cum ipse semp amauerit
 bene tegi. In Iacobitis oderat quod abstinerent a
 carnibus, & quod pro Scoto Thomā sequerent,
 quem ille nondū legerat, in quo tamen tantundē
 sapiebat, quantum in Scoto, in Augustiniēsis,
 quod apud illos quæstus frigeret, nec in pretio sit
 fucata sanctimonia. Breuiter cum atros, cādidos,
 lineos, laneos, cinctos, discinctos, barbatos, im-
 berbes, calceatos, incalceatos, pisculētos & carnu-
 lentos omnes percurrisset animo, solus ordo Car-
 melitarū placuit, qui nunq̄ laborauit infamia imo-
 dica sanctimonix, & gignit obesos & rubicūdos

C ij

d actus, ut
 nos dies ille
 dat dies fe
 etiā olfaci
 nēlibus ali
 uod se pre
 biduo sa
 dat capace
 metuerē
 naros ho
 s: successit
 calaureus
 Magister
 n pro stul
 incessus,
 & a tergo
 debeat etiā
 us Magi
 t interim
 or, sibi uni
 im apud
 atus non
 dit in face
 Si uis in
 c induas
 s regit &
 est scele

S T V L T I T I A E

procos, uerius q̄ monachos. Proinde gratissimi sunt foeminis, q̄bus placent bene mutonati. Simplicibus autem & stultis cōmendant candido pallio, tametsi reliqua omnia sint picea. Habent & titulū gratiosum apud foeminas, uocant̄ em̄ fratres nostrę domine. Eam passim pingunt late porrigētē palliū candidum, & sub hoc gregem Carmelitarum. O sanctam picturā, o bellum satellitiū, purissima uirgo scilicet suo pallio claudit tales nebulones, quales sub pallio nollet habere, ulla proba mulier. Ergo .S. Nicolaus futurus Carmelita, ut res bene succederet, triduo ieiunauit beatę uirgini, sic ut non cōmederet nisi oua & ius carniū bis in die, nec biberet nisi duplicē ut uocant ceruisiā, orans interim, ut tanta res, quā moliretur, cederet in laudem & gloriā totius ecclesię Catholicę, cui putabat homo stultissimus ingens lumen accessurum, si ipse induisset cucullam carmeliticā, & processit res, e camelo factus est Camelita Mechlinię, hoc est, non procul a Louanio, ne procul abesset a nidore solenniū conuiuiorū. Et uide quomodo diuinitus res illi successit. Eodem anno tres amplissimas dignitates est assequutus, factus est Magister noster, Carmelita, & Casarius Louanienlis. Is magistratus est huiusmodi. Quēadmodū Aquilę certos tractus inter se dimetiunt, in quibus prædas agunt. Ita Prædicatores & Carmelitę certos

habent
 Ei rei pr
 penetret
 rus case
 cullam i
 qui non
 in. S. N
 rat ullan
 tuit exu
 potuit c
 tię. Erg
 Louani
 & semp
 dor con
 Nusq̄ e
 pturi ti
 uanij. C
 bent pe
 ctis cōp
 tur esse
 phos q
 pter alb
 tio mag
 rentur
 deret a
 sacre su
 centissi

E X E M P L A R.

habent limites, in quibus colligunt oua & caseos. Ei rei præficiunt aliquē insigniter impudentē, qui penetret omnia, qui nihil non ausit, uel ui erepturus caseos si illi non dederint. Et ideo quoties cucullam induit, solent omnē pudorem exuere, alio qui non admittendi ad uirginē illum habitū. At in, S. Nicolao nihil erat opus. Nunq̄ enim habuerat ullam pudoris micā in omni uita. Itaq; non potuit exuere pudorē quē non habebat, sed tñ quod potuit cucullā induens, multum addidit impudentiæ. Ergo iam mortuus mundo statim reuolauit Louanium, non enim placebāt olera monasterij, & semper in naribus uersabatur suauissimus ille nidus conuiuiorum. Iamq; uenter ceperat defluere. Nusq; enim lautioribus conuiujs mulctantē accepturi titulū aliquē professionis scholasticæ, q̄ Louaniij. Quin & ipsi Magistri Nostri peculiare habent periodos conuiuiorū, ne sint ullæ feriæ a sanctis cōpotationibus. Iam sibi, S. Nicolaus uidebatur esse deus, populus existimabat eum metamorphosi quapiā in alium uirū esse transformatū, propter albam cucullam. Non enim satis fidebat capitio magistri nostri, timens ne quando & illi adderentur auriculæ asininæ. Sed illi cucullæ nemo auderet addere propter beatā uirginem Mariā, cui sacræ sunt iste latrinæ. Regnū quoddam magnificentissimum illi uidebatur, solenniter inuitari per

C iij

STULTITIAE

sceptrigeros, uiatores. Salutari Magister noster, sedere iubilim in schola, sic ut thus crepitus, & pedum pedor imo & lutū pertingat ad capita bacca laureorum, ac magistrorū non nostrorum, sedere inter primos in conuiujs, sperare primum etiā locum, si quidam abirent aut morerent. O sanctam religionis professionē, effugit malam paupertatē, posteaq̄ professus est paupertatē, effugit obedientiam, posteaq̄ professus est sanctā obedientiam, & professione castitatis hoc assecutus est, ut nūc gratis permolat etiā sacras uirgines, & tamē ope Mariæ uirginis quā colit, uirgines maneāt. Erant qui negabant hominē hic omnino stultum esse, etiā si quidam affirmabant hanc non esse prudentiā, sed naturę sensum etiā senibus, & asinis insitū ad tuendam naturā suam. Sic renunciauit mūdo. S. Nicolaus. Induit cucullam, ne in mūdo pro fatuo habitus esuriret, aut cogere laborare manibus, ac mox Louaniū repetijt ut simul & colligeret caesios, & conuiuiorū nidore frueretur, & regnaret inter scholasticos simplices & timidos, qui tāetli uident auriculas asini prominētes, tamen sibi metuent a calcibus. Est enim asinus quouis mulo calcitrosior. Sed posteaq̄ semel professus fuerat paupertatem, cepit totū animū ad omne quęstus genus adijcere. Ex uenijs pontificijs, non parū pecuniæ collegit a stultis, deinde ex compositionibus

post inu
cum pr
mentis, e
Nusq̄ ill
cunq; ca
derat. Ex
on Lou
nus hom
stros, pu
uerbia S
lit tempu
re uidet
Nam nu
paulisper
tum est h
mum, ad
at, ad qu
tere, ut r
domi qu
nes, robu
bunt pre
scat uter
næ, & ag
lum. Era
Carmeli
torem, q̄
humanis

EXEMPLAR.

post inuētis. Nunc enim hoc agunt cū deo, quod cum probo iudice non liceret. Præterea ex testamento, ex restitutionibus, opimas agebat prædas. Nusq̄ illius non pendebant retia. Quicquid quocunq̄ casu in illius manus uenerat, in nastam inciderat. Ex hīs manubijs extruere cepit pandochion Louani, ex monacho factus caupo, nullū genus hominum non receptans, Carmelitas, Magistros, pueros, quibus pro grāmatica prælegit pro uerbia Salomonis, & horum natibus uertēdis fallit tempus, si quando a negotijs feriatuſ est. Faue re uideēt beata uirgo huius comitibus sanctissimis. Nam nulla mulier ingressa est eam domum, quæ paulisper cōmoraret, quin exiret grauida. Tentatum est hoc a multis, & cōpertum est, esse uerissimum, adeo ut periculū sit ne diuus Iodocus esuriat, ad quē solebant mariti segnes, suas uxores mittere, ut redirent grauidæ. Habet .S. hic Nicolaus domi quindecim, aut sedecim Carmelitas, iuuenes, robustos, & bene pastos otio, qui sic incumbunt precibus, ut intra paucos dies mulieri turgescat uterus. Quod ubi factum est, pullant campanæ, & agunt gratiæ beatæ uirginis ob editū miraculum. Erant qui dicerent agendas gratias mutoni Carmelinitio. Sed .S. Nicolaus iurat se nō esse autorem, q̄q̄ de alijs non uult iurare, quod in rebus humanis multa cadant inter calicē supræacq̄ labra.

gister noster,
reputus, & pe
capita bacca
orum, sedere
imum etiā lo
e. O sanctam
paupertatē,
igit obedien
edientiam, &
t, ut nūc gra
nē ope Ma
it. Erant qui
m esse, etiā si
udentiā, sed
sitiū ad tuen
ndo. S. Ni
ro fatuo ha
nanibus, ac
igeret cale
regnaret in
qui tæetli ui
n sibi metu
mulo calci
uerat pau
questus ge
parū pecu
sitionibus

S T V L T I T I A E

Quidam dicebant Carmeliticū illud collegiū nihil aliud esse, q̄ nouū lupanar, sed, S. Nicolaus mota manu dextra, respondit hoc esse falsum, potius esse hortulū beatæ uirginis, in quo quicq̄d gigneretur, gigneret miraculo, ad deuotas preces Carmel. In hoc igit̄ horto cū satis suauiter habitet, S. Nicolaus, metuens ne quādo reuocaret̄ in monasteriū, impetrauit a pontifice Romano exemptionem. Iam agit securus, protrudit alios in monasterium, & si discedant, uocat apostatas, ipse curauit, ne possit in monasteriū protrahi. Corrigit ac reformat alia monasteria, in quibus collapsa dicitur disciplina religionis, ipse uiuit suauiter, & prorsum Hollandico more. Interim tamen uenat̄ abbatiam aliquā, & miratur quod mitra non ultro deferat̄ a pontifice. Nuper ausus est etiā Cardinalitiū Galorum sperare, homo dignus qui cribro coronetur. Adeo uociferabat̄ in Lutherū, cuius libros non legerat, clamitans se sustinere totam ecclesiam Christi & Romani pontificis maiestatem. Sed adhuc nihil aliud est q̄ coruus hians. Spes tamen bona saginat hominis animū. Habes optime lector summatim utcunq̄ deliniam hominis uitam, nunc carptim attingemus nōnulla quo magis cognosces, qualis sit intus & foris, S. Nicolaus.

DE TEMPERANTIA S. NICOLAI.
Diebus Mercurij uix unq̄ uescitur carnibus,
tantum

tantur
tum, &
rit, An
rit cō
largiu
Sed h
Nam
igitur
nec ui
bibac
oculo
nisi du
laicis.

An
bat ob
sed a p
honest
sæpius
detur

Co
unq̄ in
non p
nitenti
pertin
tionib

EXEMPLAR.

tantum ouis & piscibus explet sese usq; ad uomitum, & iure carniū, si quod elegās forte contigerit. Ante prandiū, utcūq; sobrius esse solet, nisi fuerit cōcitatus ira, aut nisi pridie in multam noctem largius bibisset. A prandio semper madidus est, Sed hoc partim excusat patria, partim stultitia. Nam aiunt philosophi fatuos semper sitire. Hoc igitur naturę est & ob ea quę nobis natura insunt nec uituperare debemus nec laudare. Sed cum sit bibacissimus, tamen adhuc tantū lippus, cū multi oculos suos bibendo perdiderint. Non bibit autē nisi duabus manibus, & in hoc differt ab ebriosis laicis. Hic religiose sit ebrius.

DE CASTITATE S. NICOLAI.

Anteq̃ factus est ex camelo Camelita, raro coibat ob paupertatē, & nō nisi cum publicis scortis, sed a professione sanctę uitę, nunq̃ cōpressit nisi honestas matronas, aut deo dicatas uirgines, et hoc sæpius facit propter oculos uiciatos quibus meretur coitus.

DE CONSTANTIA S. N.

Constantiæ laus huic est peculiaris, nam nihil unq̃ in uita tam nequiter, aut tam stulte cepit, in q̃ non perstiterit. Nihil tam absurde dixit, cuius poenitentiam egerit. Si forte dixisset silicem esse aurū pertinacissime defenderet. in scholasticis disputationibus, nullus unq̃ illum uicit, etiā si quis addu-

D

ad collegiū nī
Nicolaus mo
salum, potius
quicqd gigne
s preces Car
er habitat. S.
areñ in mona
no exemptio
os in monaste
s, ipse curauit
orrigit ac rez
llapsa dicitur
, & prorsum
nat abbatiam
ltro deferat a
inalitiū Gale
o coronetur.
libros non le
eclesiam Chri
ed adhuc nī
nen bona sagi
ector summa
m, nunc car
s cognosceť,

COLAI,
ur carnibus,
tantum

STULTITIAE

cat tota plaustra argumētis onusta, ille coccicis in morem repetit suam cationē, iurans sic esse quā admodū ipse dixit. Sepe reclamant oēs uni, sed nihil aliud, q̄ laterē lauant. In omnibus suis concionibus ac prelectiōibus dānat noua laudat uetera, & q̄d docet facit ipse, seruat adhuc ueterē stultitiā, ueterē impudētiā, ueterē ingluuiē, ueterē stoliditatē, ueterem barbariem, ueterē temulentiam, ueterem insaniam. Nihil in eo noui. Rupem citius loco moueris q̄ illum a suo instituto deflexeris.

DE DOCTRINA S. NICOLAI.

Doctrinam prorsus habet monachalem, quod olim didicit utcūq; tenet, nihil autorū legit, preter glosam ordinariā, postq̄ factus est Carmelita. Nūq̄ uenit preparatus lectione ad docendū, sed quicquid in buccā uenit, hoc magno supercilio docet, ubi non habet q̄d dicat, subinde repetit eadē, asserens ac deierans sic esse. Aut exponit etymologias ac differentias uocabulorum.

DE CONCIONIBVS S. NICOLAI.

Cum alij se pręparant ad ecclesiasticas conciones, non solum studijs, uerum etiā autēntis precibus ad deum fufis. Iste semper illotis pedibus accedit, neq; quicq; putat eum indocte dici posse, q̄d ab ipso dictum non habeatur pro oraculo. Aprędio semper uiuidus uino accedit, uacillans, balbutiens, huc & illuc mouens caput, & cubito innixus

frequ
quid
cat, au
ciferat
ille uo
libros
nias p
colleg
christ
mire p
us me
rum,
runt b
tanto
bonu
Ob
inuisu
ius stu
dum a
schola
illum
us tol
bi bla
est ali
us, a
quico
pectu

EXEMPLAR.

frequenter inter concionandū obdormiscit. Dicit quiduis, id dictū repetit decies. Vbi deest quod dicat, aut seipsum laudat, aut alios uituperat, nūc uociferans in græcas literas, nunc in poetriā (sic enim ille uocat poetice) in Martinū Lutherum, cuius libros non legerat, sed audierat illum negligere uenias pontificias. Vnde, S. Nicolaus tantū pecunie collegisset, ad structurā sui lupanaris, præter Antichristos, hæreses, schismata nihil habebat i ore. Ac mire profecit. Nam Lutherus innotuit, & libri illius melius distrahebant, magno lucro Bibliopolarum, & qui antea male de Luthero senserant ceperunt bene sentire quod sibi persuasum haberēt nō tantopere displiciturum fuisse. S. Nicolao, ni uir bonus ac doctus esset. DE PATIENTIA.

Ob hos mores uidetur etiam a pueris & palam inuisus est omnibus Magistris nostris, tamen si huius stultitia frequēter ad suum quæstū & commodum abutunt, intolerabilis est baccalarijs & toti scholæ, quæ mallet alinum audire rudentem, quàm illum docentem, aut argumentantem. S. Nicolaus tolerat omnia fortiter. Ridetur ab alijs, ipse sibi blanditur, exhibilatur, ipse sibi plaudit, inuisus est alijs, ipse se deamat, alijs est stipes, ipse sibi deus, adeo ut admiretur non uerti in rosam ilico quicquid calcauerit. O fortem animū & inuictum pectus, ille clamoribus sufficit unus aduersus unum.

D ij

coctis in
esse quæ
uni, sed ni
s concioni
uetera, &
stultitiā, ue
tolicitatē,
ueterem in
loco mo

AI.
em, quod
git, præter
nelita. Nū
i, sed quic
lio doct,
eadē, alle
etymolo

LAI.
s concio
tis preci
ibus acce
posse, qd
o. Aprā
s, balbuti
innixus

STULTITIAE

uersos, paratus etiam depugnare, si clamore parū profecerit. Est publicū odium huius Academiæ, & conati sunt excutere, sed hæret ille non secus, q̄ fici oculis imminentes. Quod si quis occiderit, sperat se pro martyre colendum.

DE AVTORITATE S. NICOLAI.

Solus hic habet autoritatē damnādi, quos nūq̄ legit, solus probandī aut improbandī quodlibet non reddita ratione. Sufficit cōcussisse caput illud stolidū, & mota manu dextera dixisse. Sic est, aut falsum est, solus abiurandī se dixisse, quod modo sexcentis testibus dixerit.

FIDES S. NICOLAI.

Iam operepretiū est audire, q̄ exceleat in fide catholica, quātac̄ plus credat q̄ uulgus Ch̄ianorū.

Primū hoc credit supra nos, q̄d p̄tífex est oīm rerū coelestiū, terrestriū, & subterranearū dñs, q̄d c̄ in Ch̄ianos oēs habet merū ac mixtū imperiū.

Quodq̄ omnes principes Christiani pendent a nutu Romani p̄tíficis. Et ille uerbo ex summo rege, aut etiā imperatore, potest facere calceariū, aut agricolam etiam sine causa, si tamen ei libeat ab soluta uti potestate.

Item quod non solum habeat imperium in oēs Christianos, sed etiam in Turcas, & nouas terras & quicquid illic inuenitur opum hoc ad pontificem pertinet.

Quod
fia, nisi po
stare null
pontifici

Quod
adeo ut p
mas in pu

Deind
sub poena
mas in co

Præter
sunt in æt
re inter ch

lis magna

Exadu
lo, & pon
offenderi

Adhæ
ipse nulla
in manū

rum totu
Ea dist

tis ijs, qui

Quod
sto, sic ut
trahere, N
cut fecit c

E X E M P L A R.

Quod in nouis terris nulla potest edificari ecclesia, nisi pontifici numerarētur aliquot millia, & prestare nullum posse templum in mūdo, quod non pontifici numeraret suam pecuniam.

Quod Ro. Pon. habet imperium in demones adeo ut possit illis præcipere, ne pergāt punire animas in purgatorio, sed eijciant illas foras.

Deinde quod potest præcipere angelis dei, ut sub pœna excōmunicationis deportent certas animas in cœlum.

Præterea quod potest quosdā ex ijs qui dānati sunt in æternū, eximere a pœnis, & subito ponere inter choros angelorum, ita si numeretur pro illis magna pecuniæ summa.

Ex aduerso quod potest detrahere animā e cœlo, & ponere in tartaro si posteritas illius animæ offenderit, S. D. N. sanctitatem.

Adhæc quod pontifex etiā sceleratissimus, qui ipse nulla habet merita sua, nisi mala, tamen habet in manū sua thesaurum omniū bonorum meritorum totius ecclesiæ.

Ea distribuere potest, quibuscunq; uult, spoliatis ijs, qui illa bona opera fecerunt.

Quodq; hanc potestatem habet imediate a Christo, sicut etiam si uelit, Christus nō possit eam retrahere, Nisi uellet huc redire, & sedere Romæ, sicut fecit quoties mortuus est Romanus Episcopus

D

S T V L T I T I A E

pus, & sicut fecit priusq̄ Petrus Romæ sedisset.
 Adhæc quod pontifex, cum possit esse hæreticus, cum possit esse ueneficus, incestus, & item de cæteris, tamen errare non possit etiam si uelit, quoties de fide ac moribus pronuntiat, quū ceteri oēs Episcopi & Cardinales, possint esse cæciores talibus. Causa est, quia spiritus sanctus ad cætera cōueniens, unum illud non pateretur.

Item quod si pontifex cateruatim duceret ad inferos populos totius mundi, sua pernitiōsa uita ac doctrina, tamē non deberet illi oblisti, nec a quoq̄ increpari, sed tantū blande rogari possit, & hoc a maximis principibus.

Si totus mundus in re quapiam consentiret, & Romanus Episcopus dissentiret, omnes irent ad inferos, et hic solus, exclusis alijs, ingrederet cœlū.

Post hac non erunt scholæ, neq̄ consilia, neq̄ consistoria, neq̄ consultationes. Quid enim his opus, si Romanus pontifex tam certe pronuntiat de omnibus q̄ Christus ipse pronuntiaret.

Hanc tamē omnem potestatem amitteret pontifex si legeret ordines mendicantiū, hoc si eis præciperet, ut abstinerent a mendicando, & uiuerent labore manuum, nec admiscerent se negotijs pastorum, nec habitarent in urbibus, sed extra mœnia. Quod si ille uellet eis adimere sua priuilegia, tunc illi uicissim adimerent illi suam potestatem.

De Pr
 tet male f
 minare qu
 etiā sit pe
 Hanc fic
 Nicolaus
 ctor age g
 colai. An

G E
 Potes
 Lector, q
 tantū Lut
 simul & p
 spurcicia, a
 pestiferas l
 pu. q̄ uel ill
 dum extir
 profligim
 moriones
 lebam, cuc
 gnanos, ho
 dem, eradic
 uictifs, alio
 in hac parte
 restituta pa
 nam, & uer

EXEMPLAR.

De Prædicatoribus & Carmelitis non oportet male scribere, neque loqui, Imo non oportet nominare quenquam illorum, sine honoris præfatione, etiam si sit pessimus, & hoc propter honorem ordinis.

Hanc fidem nisi nobis tradidisset, ac defendisset, S. Nicolaus, totus mundus erat breui periturus. Lector age gratias deo, & ora longam uitam, S. Nicolai. Anno. M. D. XX.

GERMANIS OMNIBVS.

Potes ex hac cognoscere epistola optime mi Lector, quas fraudes struant oibus bonis lris, non tantum Luthero (qui est inculpatissime uite) M. Nri, simul & personati illi ματαιολόγοι, ipsi uero omni in spurcicia, ac libidine uitam ducentes iniquitatis. Et tam pestiferas beluas multoque iniquiores Christiane Reipublice, quam uel illa truculentissimi, gens Mahometica, non dum extirpamus radicitus, non propellimus, non profligimus a nobis hos scorpiones uenenatissimos, moriones stultissimos, Morychos, monachos uolebam, cucullatos theologistas. Hos igitur antesignanos, hos precipuos duces sathani, excindite tandem, eradicare, profligite a uobis Germani uiri inuictissimos, alioqui strenui ac bellicosi, finite nos uestram in hac parte experiri magnanimitatem, quo tandem restituta pace, ac unanimitate, charitatem Christianam, & uerum excolamus CHRISTVM.

503
Georgs-B.

16.

EPISTOLA DE

MAGISTRIS NOSTRIS

Louaniensibus, quot, & quales
sint, quibus debemus ma-
gistralem illam damna-
tionem Luthes-
rianam.

